မာတိကာ

- အမှာစာ ၁၇
- ကြည်ခင် (ဥပဒေ)၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း ၁၈
- ကန်တော့ပန်း ၁၉
- ကျေးဇူးတင်လွှာ ၁၉
- နိဒါန်း ၂၀

အပိုင်း (၁)

ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲနည်း သဘောတရားများ ၂၀

အခန်း (၁)

မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေပြုရေးကဏ္ဍအား ခြုံငုံ၍ သုံးသပ်ခြင်း ၂၃
၁။ မူရင်းဥပဒေများ ၂၃
၂။ တစ်ဆင့်ခံဥပဒေများ ၂၄
၃။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲသည့်အခါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အရေးကြီးသော ဥပဒေများ ၂၅
၄။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေများရှာဖွေခြင်း ၂၇
၅။ ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ် ၂၉
  (က) ဥပဒေကြမ်းများ ၂၉
  (ခ) ဥပဒေကြမ်းတစ်ခု အတည်ပြုရန် ဆောင်ရွက်ပုံအဆင့်ဆင့် ၂၉
  (ဂ) ဥပဒေအဖြစ် ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း ၃၀
၆။ ရည်မှန်းချက် ၂ ခု ၃၀
၇။ စိန်ခေါ်မှုများ ၃၁

  (က) သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ ရေးထုံးရေးနည်း ၃၁
  (ခ) ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်နည်းဥပဒေများ ၃၂

အခန်း (၂)

ဥပဒေများအနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေး အဓိကသဘောတရားများ ၃၃
၁။ မတူညီသော စကားရပ်များဆိုသည်မှာ မတူညီသောအရာများကို ဆိုသည် ၃၃
၂။ စကားရပ်တိုင်းတွင် အဓိပ္ပာယ်ရှိသည် ၃၄
၃။ ရှေ့နောက်စကားအဆက်အစပ်အရ သာမန်အဓိပ္ပာယ် (ပဓာနကျသော ယေဘုယျသဘောတရား) ၃၅
၄။ စကားရပ်များအနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေးဥပဒေ ၃၇

အခန်း (၃)

နားလည်လွယ်သော ဘာသာစကား ၃၉
၁။ နားလည်လွယ်သော ဘာသာစကားဖော်ပြချက် ၃၉
  (က) လူတိုင်းနှင့် ရင်းနှီးသည့်စကားရပ်နှင့် အသုံးအနှုန်းများ ၃၉
  (ခ) ရှုပ်ထွေးသော ဝါကျဖွဲ့ထုံးထက် တိုတောင်းသောဝါကျများ ၄၀
  (ဂ) အစီအစဉ်ကျခြင်း၏ အရေးပါမှု ၄၁
    ၁။ စီစဉ်ခြင်း ၄၁
    ၂။ အုပ်စုခွဲခြင်း ၄၂
    ၃။ ညွှန်ပြခြင်း ၄၂
    ၄။ အညွှန်းပြုခြင်း ၄၂
၂။ နားလည်လွယ်သော ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွယ်ကူစွာရေးသားခြင်း ၄၂
၃။ ရည်ညွှန်းချက်များ ၄၃
  (က) အပြန်အလှန်ရည်ညွှန်းချက်များအပေါ် ရှင်းလင်းချက်များ ၄၄
  (ခ) အပြန်အလှန်ရည်ညွှန်းချက်များကို နည်းနိုင်သမျှနည်းစေခြင်း ၄၅
  (ဂ) ရည်ညွှန်းချက်များကို တတ်နိုင်သမျှရှောင်ကြဉ်ရန် ၄၆
၄။ အချိန်ကာလ ၄၆
၅။ အမိန့်ပေး၊ ခွင့်ပြုနှင့် တားမြစ်ဝါကျတည်ဆောက်ခြင်း ၄၆
၆။ ပြုခြင်းပြုကြိယာနှင့် တစ်ခုကိန်းကတ္တား ၄၈
၇။ သံခိပ်နိယံ (မြန်မာစာရေးနည်းအကျဉ်းမှတ်ဖွယ်) ၄၉
၈။ အတိုကောက်၊ စာလုံးကြီးဖြင့် ရေးခြင်းနှင့် နိုင်ငံခြားဘာသာစကားအသုံးပြုခြင်း ၅၁
၉။ ဥပမာများ၏ အသုံးအနှုန်း ၅၃

၁၀။ လိုင် ၅၄
၁၁။ ကိန်းများရေတွက်ခြင်း ၅၆
၁၂။ ပုဒ်မတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အမှတ်စဉ်တပ်ခြင်း ၅၇
(က) အခြေခံစည်းမျဉ်းများ ၅၇
(ခ) အမှတ်စဉ်တပ်ခြင်း ၅၉

အခန်း (၄)

ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲနည်း သဘောတရားများ ၆၂
၁။ မူကြမ်းကောင်းဆိုသည်မှာ ၆၂
၂။ Sir James Stephen ၏ အတွေ့အကြုံ ၆၃
၃။ ဝေဖန်အကြံပြုချက်များ ၆၃
၄။ Dr. Elmer Driedger ၏ ဒဿန ၆၄
၅။ Montesquie မှန်တက်ခ်ကျူ စည်းမျဉ်းများ ၆၄
၆။ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေးစည်းမျဉ်းများ ၆၅
၇။ ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲသူ ၆၇
၈။ ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲကောင်းသူ၏ ပင်ကိုယ်အရည်အချင်းများ ၆၈
၉။ ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲသူ၏ တာဝန်များ ၆၈
၁၀။ လိုအပ်သည့် ဗဟုသုတများ ၆၉
၁၁။ ရင်ဆိုင်ရမည့် အခက်အခဲများ (The difficulties faced by the draftsman) ၆၉
၁၂။ ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲသူအတွက် လိုအပ်ချက်များ ၇၀
(က) အားလုံးခြုံမိသော ဥပဒေဆိုင်ရာ ဆက်စပ်စဉ်းစားရမည့် အကြောင်းအရာများအရ ဥပဒေများကို မူကြမ်းရေးရာတွင် ဖော်ထုတ်ခြင်း ၇၀
(ခ) သက်ဆိုင်သော ဥပဒေများ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း ၇၀
(ဂ) မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပြီး သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေများ ၇၁
(ဃ) သဟဇာတဖြစ်ရမည့် ဥပဒေများ ၇၁
(င) အခြားသော နိုင်ငံတရားစီရင်မှုများမှ ဥပဒေများအပေါ်အခြေခံပြီး ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲသည့်အခါ ဂရုစိုက်ရမည့်အချက်များ ၇၂
(စ) နမူနာဥပဒေများ အသုံးပြုသည့်အခါ ဂရုစိုက်ရမည့်အချက်များ ၇၃
(ဆ) သဘောတူစာချုပ်များနှင့် ကွန်ဗင်းရှင်းများအား ပြည်တွင်းတွင်ကျင့်သုံးခြင်း ၇၃
၁၃။ ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲခြင်း အဆင့်များ ၇၄
၁၄။ ညွှန်ကြားချက်များကို နားလည်ခြင်း ၇၅
၁၅။ ညွှန်ကြားချက်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း ၇၆

(က) တည်ဆဲဥပဒေ ၇၆
(ခ) အလားအလာရှိသော အန္တရာယ်ဇရိယာများ ၇၆
(ဂ) လက်တွေ့အသုံးဝင်မှု ၇၆
၁၆။ မူကြမ်းကို ပုံကြမ်းလောင်းခြင်း ၇၇
၁၇။ မူကြမ်းရေးဆွဲခြင်း ၇၇
၁၈။ မူကြမ်းကို စိစစ်ခြင်း ၇၈
၁၉။ ပြည်ထောင်စုရှေ့နေချုပ်ရုံးက စိစစ်ခြင်း ၇၉
၂၀။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဥပဒေချုပ်ရုံးက စိစစ်ခြင်း ၇၉
၂၁။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသဥပဒေရုံးက စိစစ်ခြင်း ၇၉
၂၂။ ပူးတွဲပေးပို့ရမည့် စာရွက်စာတမ်းများ ၇၉
၂၃။ သက်ဆိုင်ရာနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ၈၀
၂၄။ အကြောင်းအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိစစ်ခြင်း ၈၀
၂၅။ ရေးထုံးရေးနည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိစစ်ခြင်း ၈၁
[ပြည်ထောင်စု ရှေ့နေချုပ်နည်းဥပဒေ - ၂၂]
၂၆။ ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေမူကြမ်းကို စိစစ်ခြင်း ၈၃
၂၇။ ရုပ်သိမ်းသည့် ဥပဒေမူကြမ်းကို စိစစ်ခြင်း ၈၃
၂၈။ အချက်အလက်နှင့် အထောက်အထားများ တောင်းခံခြင်း ၈၄

အခန်း (၅)

လက်တွေ့ရေးဆွဲခြင်း ၈၅
၁။ ဥပဒေကြမ်းအမှတ် ၈၅
၂။ ဥပဒေကြမ်းတင်သွင်းနိုင်သူများ ၈၅
၃။ ဥပဒေကြမ်း၏ စာကိုယ် ၈၆
(က) ရည်မှန်းထားသောရည်ရွယ်ချက် ၈၆
(၁) ထိရောက်သော ဥပဒေအသစ်ပြဋ္ဌာန်းမှု ၈၇
(၂) တည်ဆဲဥပဒေကိုပြင်ဆင်မှု ၈၇
(၃) ဘဏ္ဍာငွေလျာထားခြင်း ၈၈
(၄) တည်ဆဲဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းမှု ၈၈
(ခ) တစ်ခုတည်းသောအကြောင်းခြင်းရာ ၈၉
(ဂ) ဥပဒေကြမ်းပုဒ်မများ ၈၉
(ဃ) အခန်းများခွဲခြင်း ၉၀

၄။ ကနဦးဖော်ပြချက် ၉၂
၅။ ဥပဒေအမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်များ ၉၃
၆။ အမည် ၉၃
၇။ စတင်အာဏာတည်ခြင်း ၉၅
၈။ သက်ဆိုင်ခြင်း ၉၇
၉။ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ၉၉
၁၀။ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက် ၁၀၀
၁၁။ နိဒါန်း သို့မဟုတ် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက် ၁၀၆
၁၂။ ရည်ရွယ်ချက်များ ၁၀၇
၁၃။ ဗဟိုအဆင့်အဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ၁၀၈
၁၄။ လုပ်ငန်းကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ၁၁၉
၁၅။ လိုင်စင်လျှောက်ထားခြင်းနှင့် ထုတ်ပေးခြင်း ၁၂၄
၁၆။ စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း ၁၃၀
၁၇။ အယူခံခြင်း ၁၃၄
၁၈။ ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း ၁၃၇
၁၉။ ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ် ၁၃၈
၂၀။ အထွေထွေ ၁၆၁
၂၁။ ကူးပြောင်းရေးကာလ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ၁၆၂
၂၂။ အရေးယူသည့် ဥပဒေ ကန့်သတ်ခြင်း ၁၆၃
၂၃။ ကင်းလွတ်ခွင့် ၁၆၃
၂၄။ သူတစ်ပါး၏ အခွင့်အရေး ၁၆၄
၂၅။ တရားဝင်ရပ်တည်ခွင့်ရှိသော အဖွဲ့အစည်း ၁၆၅
၂၆။ အဖွဲ့အစည်းသစ်က ရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ဆက်ခံခြင်း ၁၆၆
၂၇။ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း ၁၆၆
၂၈။ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် မှတ်ယူခြင်း ၁၆၇
၂၉။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းမဟုတ်သော အဖွဲ့ဝင်များအတွက် စရိတ်ချီးမြှင့်ငွေ ၁၆၇
၃၀။ အဖွဲ့အစည်းသစ်၏ ရုံးလုပ်ငန်းတာဝန်များအတွက် ရုံးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း ၁၆၈
၃၁။ အဖွဲ့အစည်းသစ်၏ ရုံးလုပ်ငန်းတာဝန်များအတွက် ဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် ဦးစီးဌာနက ဆောင်ရွက်ခြင်း ၁၆၈
၃၂။ တရားစွဲဆိုရန် ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် ၁၆၉
၃၃။ ရဲအရေးပိုင်သည့် အမှုအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း ၁၆၉
၃၄။ သက်သေပြရန် အထူးတာဝန် ၁၇၀

၃၅။ မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေ သို့မဟုတ် ဝင်ငွေခွန်မပြေ ကျန်ငွေ ၁၇၀
၃၆။ ရုပ်သိမ်းလိုက်သည့် ဥပဒေအရ လုပ်ငန်းလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဆက်လက်ပေးခြင်း ၁၇၁
၃၇။ ရုပ်သိမ်းလိုက်သည့် ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် နည်းဥပဒေများ စသည်ဖြင့်··· ၁၇၂
၃၈။ တစ်ဆင့်ခံ ဥပဒေပြုခွင့်ပေးခြင်း ၁၇၂
၃၉။ တည်ဆဲဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းခြင်း ၁၇၃
(က) ရုပ်သိမ်းခြင်းခံရသော ဥပဒေ၏ အာဏာသက်ရောက်ခဲ့မှုများ ၁၇၃
(ခ) ကျားသေကို အသက်သွင်း၍ မရခြင်း ၁၇၄
(ဂ) ဥပဒေသစ်ကို ရည်ညွှန်းခြင်း ၁၇၄
(ဃ) တည်ဆဲဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းနိုင်သည့် အခြေအနေများ ၁၇၄
(င) တည်ဆဲဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းခြင်းပုံစံ ၁၇၅
(စ) ဥပဒေအသစ်ရေးပြီး တည်ဆဲဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းခြင်း ၁၇၅
(ဆ) ဥပဒေအသစ်ရေးခြင်းမပြုဘဲ တည်ဆဲဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းခြင်း ၁၇၆

အခန်း (၆)

တည်ဆဲဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခြင်း ၁၇၉
၁။ ပြင်ဆင်ခြင်းဆိုသည်မှာ ၁၇၉
၂။ ကနဦးဖော်ပြချက် ၁၈၀
၃။ မူရင်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သောဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခြင်း ၁၈၁
(က) ဥပဒေအမည် ပြင်ဆင်ခြင်း ၁၈၁
(ခ) နိဒါန်းကို ပြင်ဆင်ခြင်း ၁၈၁
(ဂ) ပုဒ်မကို ပယ်ဖျက်ခြင်း ၁၈၂
(ဃ) ပုဒ်မကို အစားထိုးခြင်း ၁၈၃
(င) ပုဒ်မအသစ်ကို ဖြည့်စွက်ခြင်း ၁၈၃
(စ) စကားရပ်တစ်ခုခုကို ပယ်ဖျက်ခြင်း ၁၈၄
(ဆ) စကားရပ်တစ်ခုခုကို အစားထိုးခြင်း ၁၈၅
၄။ မူရင်းမြန်မာဘာသာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ဥပဒေကိုပြင်ဆင်ခြင်း ၁၈၆
(က) ဥပဒေအမည်ကို ပြင်ဆင်ခြင်း ၁၈၆
(ခ) အခန်းခေါင်းစဉ်ကို ဖြည့်စွက်ခြင်း ၁၈၇
(ဂ) အခန်းသစ်တစ်ခု ဖြည့်စွက်ခြင်း ၁၈၇
(ဃ) ပုဒ်မတစ်ခုကို ပယ်ဖျက်ခြင်း ၁၈၈
(င) ပုဒ်မ သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲတစ်ခု အစားထိုးခြင်း ၁၈၉
(စ) ပုဒ်မအသစ်တစ်ခုကို ဖြည့်စွက်ခြင်း ၁၈၉

(ဆ) ပုဒ်မခွဲ အသစ်တစ်ခုကို ဖြည့်စွက်ခြင်း ၁၉၀
(ဇ) အခန်းနှင့်ပုဒ်မများကို ဖြည့်စွက်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်အမှတ်စဉ်ခြင်း ၁၉၀
(ဈ) စကားရပ်တစ်ခုခုကို ပယ်ဖျက်ခြင်း ၁၉၂
(ည) စကားရပ်တစ်ခုခုကို အစားထိုးခြင်း ၁၉၃
(ဋ) စကားရပ်တစ်ခုခုကို ဖြည့်စွက်ခြင်း ၁၉၄

အခန်း (၇)

တစ်ဆင့်ခံ ဥပဒေပြုခြင်း ၁၉၅
၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ၁၉၅
(က) တစ်ဆင့်ခံဥပဒေပြုပိုင်ခွင့် အာဏာအပ်နှင်းခြင်း ၁၉၅
(ခ) ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ရခြင်း ၁၉၆
(ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း ၁၉၆
(ဃ) အဆိုတင်သွင်းနိုင်ခြင်း ၁၉၆
(င) လွှတ်တော်နှစ်ရပ်လုံးက သဘောတူဆုံးဖြတ်ခြင်း ၁၉၆
(စ) လွှတ်တော်နှစ်ရပ် သဘောကွဲလွဲခြင်း ၁၉၆
(ဆ) ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော အမှုကိစ္စများ ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း ၁၉၆
၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ၁၉၇
(က) တစ်ဆင့်ခံ ဥပဒေပြုပိုင်ခွင့် အာဏာအပ်နှင်းခြင်း ၁၉၇
(ခ) ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်ရခြင်း ၁၉၇
(ဂ) လွှတ်တော်သို့ တင်ပြခြင်း ၁၉၇
(ဃ) အဆိုတင်သွင်းနိုင်ခြင်း ၁၉၇
(င) ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော အမှုကိစ္စများ ထိခိုက်မှုမရှိခြင်း ၁၉၈
၃။ အာဏာမတည်သေးသော ဥပဒေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ၁၉၈
၄။ နည်းဥပဒေစသည်တို့ ထုတ်ပြန်နိုင်ခွင့်နှင့် ဖျက်သိမ်းနိုင်ခွင့် ၁၉၉
၅။ ဥပဒေတွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း ၁၉၉
၆။ ရုပ်သိမ်းပြီးနောက် အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း ၁၉၉
၇။ တစ်ဆင့်ခံဥပဒေ မူကြမ်းရေးဆွဲခြင်းအဆင့်များ ၁၉၉
(က) မူရင်းဥပဒေကို နားလည်ခြင်း ၂၀၀
(ခ) မူရင်းဥပဒေကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း ၂၀၀
(ဂ) မူကြမ်းကို ပုံကြမ်းလောင်းခြင်း ၂၀၀
(ဃ) မူကြမ်းကို ရေးဆွဲခြင်း ၂၀၀
(င) မူကြမ်းကို စိစစ်ခြင်း ၂၀၁

၁။ နည်းဥပဒေများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ စိစစ်အကြံပြုခြင်း
၂။ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့်
ညွှန်ကြားချက်များ စိစစ်အကြံပြုခြင်း

၈။ တစ်ဆင့်ခံဥပဒေ အမျိုးအစားများ

၉။ တစ်ဆင့်ခံဥပဒေပြုခွင့် အာဏာအပ်နှင်းခြင်း
- (က) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
  - ၁။ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများ
  - ၂။ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ
- (ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်
  - ၁။ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများ
  - ၂။ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများ ထုတ်ပြန်ခွင့်ရှိသူများ
  - ၃။ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ထုတ်ပြန်ခွင့်ရှိသူများ

၁၀။ တစ်ဆင့်ခံဥပဒေများ ရေးဆွဲခြင်း
- (က) အမိန့်ကြော်ငြာစာပုံစံ
- (ခ) အမိန့်ပုံစံ
- (ဂ) နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း သို့မဟုတ် အပိုဒ်များခွဲခြင်း
- (ဃ) လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖော်ပြခြင်း
- (င) အမည်
- (စ) အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခြင်း
- (ဆ) စာကိုယ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
- (ဇ) တစ်ဆင့်ခံဥပဒေများ ပယ်ဖျက်ခြင်း

၁၁။ နည်းဥပဒေများ ရေးဆွဲခြင်း

၁၂။ စည်းမျဉ်းများ ရေးဆွဲခြင်း

၁၃။ စည်းကမ်းများ ရေးဆွဲခြင်း

၁၄။ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ ရေးဆွဲခြင်း

၁၅။ အမိန့်များ ရေးဆွဲခြင်း

၁၆။ ညွှန်ကြားချက်များ ရေးဆွဲခြင်း

၁၇။ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲခြင်း

၁၈။ ဥပဒေများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

အပိုင်း (၂)

မြန်မာနိုင်ငံဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်

အခန်း (၈)

ပြည်ထောင်စု ဥပဒေပြုရေး ၂၃၃

- ၁။ ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲခြင်း ၂၃၃
- ၂။ အာဏာသုံးရပ် ၂၃၄
  - (က) ဥပဒေပြုရေးအာဏာ ၂၃၄
  - (ခ) အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ ၂၃၄
  - (ဂ) တရားစီရင်ရေးအာဏာ ၂၃၅
- ၃။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ၂၃၆
  - (က) ဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၃၆
  - (ခ) နာယကနှင့် ဒုတိယနာယက ၂၃၆
  - (ဂ) ပူးပေါင်းကော်မတီ ၂၃၆
  - (ဃ) ပူးပေါင်းကော်မတီက စိစစ်ခြင်း ၂၃၆
- ၄။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ၂၃၆
  - (က) ဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၃၆
  - (ခ) ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများ ၂၃၇
  - (ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၃၇
  - (ဃ) ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၃၇
- ၅။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ၂၃၇
  - (က) ဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၃၇
  - (ခ) ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ၂၃၇
  - (ဂ) အမျိုးသားလွှတ်တော် ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၃၇
  - (ဃ) ဥပဒေကြမ်းကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၃၈
- ၆။ လုပ်ငန်းတာဝန်များ ၂၃၈
  - (က) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် နာယက၏ လုပ်ငန်းတာဝန် ၂၃၈
  - (ခ) ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ၏ လုပ်ငန်းတာဝန် ၂၃၈
  - (ဂ) အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ၏ လုပ်ငန်းတာဝန် ၂၃၉
- ၇။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၌ ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စရပ်များ ၂၃၉
  - (က) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စရပ်များ ၂၃၉
  - (ခ) ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စရပ်များ ၂၃၉

  - (ဂ) အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး၌ ဆောင်ရွက်သည့် ကိစ္စရပ်များ
  - (ဃ) ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ တာဝန်များ
  - (င) ပြည်ထောင်စုအဆင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ တင်ပြခွင့်
  - (စ) လွတ်လပ်စွာပြောဆိုခွင့်နှင့် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်
- ၈။ မူရင်းဥပဒေပြုခွင့်အာဏာ
  - (က) ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်
  - (ခ) နိုင်ငံတော်သမ္မတ
  - (ဂ) ဥပဒေကြမ်းတင်သွင်းခွင့်ရှိသူများ
  - (ဃ) ဥပဒေကြမ်းတင်သွင်းခြင်း
  - (င) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြချက်
  - (စ) ဥပဒေကြမ်းပေးပို့ရန် ကာလသတ်မှတ်ခြင်း
  - (ဆ) ဥပဒေကြမ်းကို ကြေညာခြင်း
- ၉။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်
  - (က) ပြည်ထောင်စု၏ ဘဏ္ဍာငွေအရ အသုံးဆိုင်ရာဥပဒေကြမ်းအတွက် ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်
  - (ခ) ပြည်ထောင်စု၏ နောက်ထပ်ဘဏ္ဍာငွေ ခွဲဝေသုံးစွဲရေးဥပဒေကြမ်း
  - (ဂ) နိုင်ငံတော်၏ အမျိုးသားစီမံကိန်းဥပဒေကြမ်းအတွက် ဥပဒေပြုရေးလုပ်
  - (ဃ) အခွန်တော်ကောက်ဆိုင်ရာဥပဒေကြမ်းအတွက် ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်
  - (င) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်းအတွက် ဥပဒေပြုရေး
- ၁၀။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် စတင်ဆွေးနွေးရမည့် ဥပဒေကြမ်းများအတွက် ဥပဒေပြုရေး လုပ်ငန်းစဉ်
  - (က) ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်
    - ၁။ လွှတ်တော်သို့ ဥပဒေကြမ်းများပေးပို့ခြင်း
    - ၂။ ဥပဒေကြမ်းကို လက်ခံဆွေးနွေးရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
    - ၃။ နိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ကြေညာခြင်း
    - ၄။ ဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းခြင်း
    - ၅။ ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးခြင်း
    - ၆။ အမျိုးသားလွှတ်တော်သို့ ပေးပို့ခြင်း
  - (ခ) လွှတ်တော်ကပေးပို့သော ဥပဒေကြမ်းကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ အမျိုးသားလွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ခြင်း
    - ၁။ အမျိုးသားလွှတ်တော်က သဘောတူခြင်း
    - ၂။ အမျိုးသားလွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်များဖြင့် သဘောတူခြင်း

ငန်းစဉ် ၂၄၇
ပ်ငန်းစဉ် ၂၄၉
၂၃၉
၂၄၀
၂၄၀
၂၄၀
၂၄၁
၂၄၁
၂၄၁
၂၄၁
၂၄၂
၂၄၂
၂၄၃
၂၄၃
၂၄၃
၂၄၃
၂၄၇
၂၄၉
၂၄၉
၂၅၂
၂၅၃
၂၅၃
၂၅၃
၂၅၄
၂၅၄
၂၅၅
၂၅၇
၂၅၇
၂၅၇
၂၅၇

၃။ အမျိုးသားလွှတ်တော်က သဘောမတူခြင်း ၂၅၉
၄။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် သဘောကွဲလွဲခြင်း ၂၆၀
(ဂ) အမျိုးသားလွှတ်တော်၌ စတင်တင်သွင်း၍ အတည်ပြုပြီးသော ဥပဒေကြမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း ၂၆၀
၁။ လွှတ်တော်က သဘောတူခြင်း ၂၆၀
၂။ လွှတ်တော်က သဘောမတူခြင်း ၂၆၁
၁၁။ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် စတင်ဆွေးနွေးရမည့် ဥပဒေကြမ်းများအတွက် ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ် ၂၆၁
(က) အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ် ၂၆၁
၁။ လွှတ်တော်သို့ ဥပဒေကြမ်းများ ပေးပို့ခြင်း ၂၆၁
၂။ ဥပဒေကြမ်းကို လက်ခံဆွေးနွေးရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း ၂၆၂
၃။ နိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းခြင်းနှင့် ကြေညာခြင်း ၂၆၂
၄။ ဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းခြင်း ၂၆၂
၅။ ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးခြင်း ၂၆၃
၆။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ပေးပို့ခြင်း ၂၆၅
(ခ) လွှတ်တော်ကပေးပို့သော ဥပဒေကြမ်းကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ခြင်း ၂၆၅
၁။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က သဘောတူခြင်း ၂၆၅
၂။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ပြင်ဆင်ချက်များဖြင့် သဘောတူခြင်း ၂၆၆
၃။ ပြည်သူ့လွှတ်တော်က သဘောမတူခြင်း ၂၆၇
၄။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် သဘောကွဲလွဲခြင်း ၂၆၈
(ဂ) ပြည်သူ့လွှတ်တော်၌ စတင်တင်သွင်း၍ အတည်ပြုပြီးသော ဥပဒေကြမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း ၂၆၈
၁။ လွှတ်တော်က သဘောတူခြင်း ၂၆၈
၁၂။ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခြင်း ၂၆၉
၁။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ ပေးပို့ခြင်း ၂၆၉
၂။ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်တွင် သဘောကွဲလွဲချက်များကို ဆွေးနွေးခြင်း ၂၇၀
၃။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း ၂၇၀
၁၃။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ ဥပဒေအဖြစ် ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း ၂၇၀
၁၃။ ဥပဒေကဲ့သို့ အာဏာတည်သောအမိန့် ၂၇၂

အခန်း (၉)

တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုရေးအာဏာ
၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်
၃။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်းဦးစီးအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ဒေသဦးစီးအဖွဲ့
၄။ တိုင်းဒေသကြီး ခုနစ်ခုနှင့် ပြည်နယ် ခုနစ်ခု
၅။ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းခြင်း
၆။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း
၇။ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်း
၈။ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် အဖွဲ့အစည်
၉။ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်း
၁၀။ ဥပဒေကြမ်း တင်သွင်းခြင်း
၁၁။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့် အဖွဲ့အစည်းဝင်များ၏ တင်
၁၂။ ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်
၁၃။ ဘဏ္ဍာငွေအရ အသုံးဆိုင်ရာဥပဒေကြမ်းနှင့် နောက်ထပ်ဘဏ္ဍာငွေခွဲဝေ ဥပဒေကြမ်းတို့အတွက် ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်
(က) ဘဏ္ဍာငွေအရ အသုံးဆိုင်ရာ လျာထားချက်
(ခ) နောက်ထပ်ဘဏ္ဍာငွေ ခွဲဝေသုံးစွဲရေးဆိုင်ရာ လျာထားချက်
(ဂ) လျာထားချက် လွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းခြင်း
(ဃ) လျာထားချက်ကို ဆွေးနွေးခြင်း
(င) လျာထားချက်ကို ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်သို့ တင်ပြခြင်း
(စ) လျာထားချက်ကို လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူခြင်း
(ဆ) ဥပဒေကြမ်းကို လွှတ်တော်သို့တင်သွင်းခြင်း
(ဇ) ဥပဒေကြမ်းကို ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခြင်း
(ဈ) လွှတ်တော်က အချိန်မီ မပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခြင်း
၁၄။ ကျန်သည့် ဥပဒေကြမ်းများအတွက် ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ်
၁။ ကျန်သည့် ဥပဒေကြမ်းများ
၂။ ဥပဒေကြမ်းပေးပို့ခြင်း
၃။ ဥပဒေကြမ်းပေးပို့ရန် ကာလသတ်မှတ်ခြင်း
၄။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်အဖွဲ့အစည်းနှင့် လွှတ် ပေးပို့သော ဥပဒေကြမ်းကို လက်ခံဆွေးနွေးရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

၅။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်အဖွဲ့အစည်းနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်က ပေးပို့သော ဥပဒေကြမ်းကို နိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ကြေညာခြင်း ၂၈၄
၆။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရက ပေးပို့သော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်၏ ဒေသန္တရစီမံကိန်း ဥပဒေကြမ်းနှင့် အခွန်အကောက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းများ မတင်သွင်းမီ သတိပြုရမည့်အချက်များ ၂၈၄
၇။ ဦးစားပေးအစီအစဉ် ၂၈၅
၈။ ဥပဒေကြမ်းကို တင်သွင်းခြင်း ၂၈၅
၉။ ဆွေးနွေးလိုသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ၂၈၅
၁၀။ ဥပဒေကြမ်းပြင်ဆင်ချက်အဆို တင်သွင်းခြင်း ၂၈၅
၁၁။ ဥပဒေကြမ်းကို အတည်ပြုခြင်း ၂၈၆
၁၂။ လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ရယူခြင်း ၂၈၆
၁၃။ ဝန်ကြီးချုပ်ထံ ပေးပို့ခြင်း ၂၈၇
၁၄။ ဥပဒေအဖြစ် ထုတ်ပြန်ကြေညာခြင်း ၂၈၇

အခန်း (၁၀)

ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသဦးစီးအဖွဲ့ ဥပဒေပြုရေးလုပ်ငန်းစဉ် ၂၈၈
၁။ ဥပဒေပြုခွင့်အာဏာ ၂၈၈
၂။ ဦးစီးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း ၂၈၈
၃။ ဥပဒေကြမ်းအတည်ပြုခြင်း ၂၈၈
၄။ ဥပဒေကြမ်းတင်ပြခြင်း ၂၈၉
၅။ ဝန်ကြီးချုပ်က လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း ၂၈၉
၆။ နိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ထုတ်ပြန်ခြင်း ၂၈၉
၇။ ဥပဒေအာဏာတည်ခြင်း ၂၈၉
- နိဂုံး ၂၉၀
- ကျမ်းကိုးစာရင်း ၂၉၁